

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev**

= za Slovenijo v Ljubljani. =

Cena posamezne šte. 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

— rst — (Ljubljana):

Nabavljalna zadruga javnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani.

Prerok Bileam bi bil vesel, da je doživel Jugoslavijo. V svoji, nekoliko nerodni situaciji je dobil tovarišev in neugodni občutek osamljenosti bi ga zapustil. Pred nekaj tedni so se mu namreč pridružili bratje Hrvatje, ki so šli proklinjat, pa morajo blagoslovljati...

30. decembra 1920 je izšla v Službenih Novinah uredba o »nabavljalkim zadrugama državnih službenika i savezu nabavljalkih zadruga državnih službenika« (naš Uradni list št. 29 iz l. 1921.). Že poprej pa, takoj ko so prinesli časopisi prve novice o nečutenem atentatu, ki ga zoper bedne Prečane zopet kujejo oni tam doli, je po Hrvatski završalo, in veličasten javni shod javnih nameščencev v Zagrebu je pokazal z odklanjajočimi, ostrimi resolucijami absolutno nesprejemljivost nameravanega načrta.

Tudi med nami mirnejšimi Slovenci je zašumelo. »Samovoljnost, nesramna, prešerna gospodoželjnost, terorizem, zatiranje svobode (celo do žepa, da, celo v žep!), nasilstvo, rop, arnavtstvo!« — je šlo od ust do ust. Kajpada, še predno je izšla naredba. Razume se ob sebi, da se je marsikateri čutil obvezanega napram svoji inteligenci, da je prav široko in krepko zini: »Korita, nova korita!«

Vendar smo Slovenci stvar na splošno treznejše obravnavali. Nismo šli v javnost, ki nam je nasprotna, če že ne naravnost sovražna, nam nenasitnim brezdelnežem, ki

se pa za nas k večjemu le toliko zanima, da hitro cene poviša, ako nam prejeme povišajo. Lotili smo se zadeve v seji širšega odbora Osrednje zveze. Tudi tu so se skušali uveljaviti zlogolki naveščevalci vseh teh bodočih strahot prav jasno in glasno, — a vstali so tudi glasovi, da vsa ta stvar vendar ne more biti samo hudobija onih tam doli, da si je treba stvar vsaj malo pobliže ogledati, in to vkljub temu, da prihaja iz Beograda. Morda je vendar v stvari vsaj trohica dobre volje, vsaj betvica pameti in morda celo — nezaslišano! — kaj koristnega za javne nameščence. Menili so, da vendar ne kaže, kar v naprej to odbiti, kar nam sedaj vlada nudi, ko smo sicer vedno nad vlado s svojim obupnim: »Pomagaj, pomagaj!«

Pa tako trdosrčni so bili nekateri zagovorniki strašne min. naredbe, da se jim niso smilili ubogi samci, ki morajo tudi prispevati z odtegljaji; kar nič se jim tudi niso smilili oni naši tov.-jadniki, ki prebivajo po zapuščenih krajih, rovtah in drugem grmovju lepe naše domovine, ki se ne bodo mogli deležiti neposrednih ugodnosti pri nabavljalkih zadrugah. Saj ako uredba doseže svoj namen, bode če že ne zlomljena, pa vsaj bistveno omiljena splošna draginja, v posredno korist tudi takim osamljenim oziroma oddaljenim tovarišem.

Ti neverjetni branitelji min. naredbe so videli v odvzetju desetine draginskih doklad vsem nameščencem nekaj memento vlade, naj se vsi zavemo, kako tesno je usoda vsakega posamez. združena s skupnostjo javnih nameščencev, nekaj apel vlade na to zavest, celo nekaj poskus vzgoje čustva solidarnosti med njimi — po državi sami!

Glas treznosti in razsodnosti ni ostal neuvažen. Seja »Osrednje zveze« je prišla do zaključka, da je pritrditi načrtu, toda pod pogojem, da se omilijo trdote: višina deleža združnikov, višina deležev zadrug pri Zvezi, določba, da ob prestopu Zveze pripade premoženje zemljoradniškim zadrugam. Bodi kar precej tu omenjeno, da te poslednje določbe ni v uredbi, marveč je določeno, da v takem primeru prevzame premoženje »Glavna združna zveza v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev«, ki ga shrani in pomnožuje z obrestmi, a ga izroči, če se ustanovi v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev istovetna (t. j. zveza zadrug javnih nameščencev), tej novi zvezi, torej njenemu prvotnemu namenu.

Tudi je seja zahtevala paritetno zastopstvo vseh delov države v Zvezi.

Potem je nastopil nekakšen mir, po večini občuten kakor mir pred viharjem. Le čudili so se, kaj da ni še treščilo, kaj ja ona kruta vlada-mačeha v Beogradu še okleva, da ne udari ter do kraja javnim nameščencem ne sleče kože.

Pričeli pa so prihajati iz Beograda »toložilni« glasovi, da je v vso akcijo prišel nekaj zastoj. Pa zopet je bilo nekaj takih, ki so se teh glasov ustrašili in jih je pričela obhajati bojazen, da je morda uspelo smrtnim sovražnikom združništva in osamosvojitve potrošnikov, torej tudi javnih nameščencev, zatreti započeto akcijo, saj so jim s svojim odporom in javnimi protesti najizdatnejši pomočniki bili — javni nameščenci sami!

Toda treščilo je vendar, pa ne z Balkana, temveč iz — Zagreba! Par tednov po sijajnem protestnem shodu je pričel iz-

LISTEK.

F. B. (Maribor):

Nadzorstvo.

Vsak hip bo ¾8. Na cesti pred vhodom v dvonadstropno državno poslopje stoji v gručah nadebudna mladež obeh spolov s knjigami pod pazduho, spredaj manjši, zadaj večji. Za vrati pa straži mrkogledi »cerberus«. Skozi okence pazi, da odklene duri takoj vsakemu došlemu profesorju, toda za mladino se ne briga.

Pa zapoje zvonec, ključ zaškriplje v vratih, in nestrpno čakajoča množica pritisne, še predno so vrata odprta na stežaj, v tempelj Muz, da se porazdeli na posamezna nadstropja in sobe. Po hodnikih opazimo le še posamezne prihajajoče diake in pa nadzorjuče profesorje.

Tembolj živo je v razredih. Nadzornik na hodniku ima vedno dovolj posla.

Komaj je prišel iz razreda, kjer je predčasno zaključil predstavo akrobata, ki je ob velikem navdušenju gledalcev hodil z glavo navzdol po rokah po odru, že mu udarijo iz dekliške sobe na ušesa sumljivi zvoki ustne harmonike in še bolj sumljivo cepetanje in drsanje z nogami. Vsa soba je zavita v gosto meglo prahu, iz katerega razbere nadzornik posamezne vrteče se pare in parčke. Na odru pa kaže izza katedra improvizirani ženski »orkester« svojo veselo predpusno razpoloženje.

Toda ni še tukaj docela pomiril veselih muzinih hčera, že ga kliče dolžnost naprej v sosedni razred, odkoder prihaja naravnost pretresujoče vpitje. Za božjo voljo! Tam se je moralo nekaj zgoditi strašnega! Vsi učenci so na klopih, kladijo in mahajo z rokami, brcajo in cepetajo z nogami ter kričijo, kakor bi jih dli na mehi. Za profesorja se ne zmeni nihče. V stranu preleti z brzim pogledom

sobo; ker pa ne opazi nikjer na tleh kakega učenca v krvi ali celo v zadnjih vzdihljajih, pograbi najbližjega dečka z obema rokama, ga postavi pred sebe na tla ter ga vpraša, kaj je. »Miš!« je edina beseda, ki jo spravi profesor iz korenjaka, in že bi mu jo bil ta znova pobrisal na klop, da ga ni držala trdna roka. Z vso silo jarnega svojega glasu se končno le posreči profesorju upostaviti zopet red in prepričati male »junake«, da miš ni krviželjni tiger, ne zavratna boa, temveč nedolžna, bojazljiva živalica, ki so jo s svojim kričanjem gotovo za vedno pregnali iz učne sobe.

Komaj je profesor zopet na hodniku, mu udari v nos rezek vonj, kakor bi se kaj palilo. Pa, kje in kaj? Hola, tam izza onega ovinka prihaja gost dim. Vrata v šeto za ovinkom so na stežaj odprta, istotako vsa okna. Iz zaprte peči uhaja gost dim, se vlači po sobi, se dviga proti oknom in vratom, kjer ga odnaša preprih

hajati v zagrebškem »Našem Glasu« izpod peresa dr. Boseka niz člankov, v katerih znani voditelj in uspešni strokovnjak združnega pokreta med hrvatskimi tovariši uredbi — hvalo poje, jo slavi kot nekaj izrednega, sijajnega, velikopoteznega, sploh kot edini izhod iz današnjega nevzdržnega stanja neznosne draginje. Vse to podprto temeljito in podučno s prav čednimi številkami, ki nazorno predočujejo hasnovitost te ustanove za javne nameščence.

(Konec prih.)

I. ROSTAN (Ljubljana):

Razdolžitvena akcija.

Hranilni in posojilni konsorcij ima po tolikem času in per tot discrimina rerum vendarle začrtati znaten uspeh. Seveda, ko bi bili čakali samo na odziv zavednosti in solidarnosti od strani uradništva, bi lahko počakali še nekoliko delj in potem nesli ključa na sodnijo, a razdolžitvena akcija bi padla v vodo morda za vedno...

Načelstvu konsorcija se je posrečilo tukajšnje poverjeništvu za socialno skrb prepričati o potrebi in nujnosti razdolžitvene akcije uradnikov. V prvi vrsti pa gre zasluga g. poverjeniku Adolfu Ribnikarju, ki je konsorciju izposloval za prvo silo znaten kredit ter s tem dokazal pravilno umevanje za veliki interes države same, kateri mora biti ležeče na tem, da si ohrani moralno visoko stoječi in gospodarsko neodvisni stan javnih nameščenec.

Glasom dogovora, sklenjenega med poverjeništvom za socialno skrb in konsorcijem, je smatrati posojeno obratno glavnico za dobrodelno akcijo, s katero naj se predvsem omogoči v Sloveniji bivajočim državnim nastavljenecem vseh kategorij z ozirom na ugodne valutarne razmere odplačevanje dolgov v avstrijski republiki.

Ker pa bode od poverjeništvu za socialno skrb določena obrestna mera nižja od one na denarnem trgu, se smejo te akcije posluževati tudi oni državni nastavljenci, ki so svoje dolgove v republiki Avstrija že plačali, toda z izposojenim denarjem, od katerega pa morajo plačevati dosedanjim upnikom višje obresti, ter v izvanrednih slučajih tudi oni, ki imajo v jugoslovanski valuti do 31. decembra 1920 sklenjene dolgove, a je vsled visokega obrestovanja ogrožen obstoj njihove družine.

Hranilni in posojilni konsorcij se za veže o tej akciji na primeren način obvestiti državne nastavljence in listo prigl-

na prosto in na hodnik. Učenci so razmehoma mirni. »Peč bo za nič; ne vleče.« — V sobi je mraz, ker jo morajo zračiti. Bil li ne bil g. profesor tako prijazen ter jih odpustil domov za danes, saj je pod takimi pogoji »pouk nemogoč«. Toda gospod profesor se spozna v teh stvarih in — gospod »cerberus« še bolj. Ko je ta pogasil ogenj ter odstrani svitek cunj iz pečne cevi, je peč zopet izborna »vlekla«.

Medtem je ze davno drugič odzvonilo. Profesorji so se porazgubili po razredih, le pred nesrečno šesto še hodi razrednik nervozno semtertja. »Da se le že enkrat porazgubi dim iz razreda! Potem jim hoče že pokazati, tem kujonom!« Toda še tako vestna preiskava ne more dognati, odkod in kako so prišle cunje v peč.

Tovariši: Rešite poslano Vam položnice pozabljenosti in obnovite z njimi naročnino!

šencev za posojila predložiti poverjeništvu za socialno skrb z vsemi podatki glede dosedanjega dolga in njega zavarovanja s predlogom, v koliko je posameznega prosilca mogoče upoštevati.

Pozivljejo se torej v smislu citiranih točk omenjenega dogovora vsi zainteresirani, da predložijo natančne podatke o svojih obveznostih in dolgovih na naslov Hranilnega in posojilnega konsorcija, da se bo nameravana akcija razvila na vsej črti.

Kdor prej pride, prej melje! Če bi se nabralo toliko gradiva, da bi konsorcij s točasno razpoložljivim kreditom ne shajal, kar predvideno tudi ne bo, bomo na podlagi tega gradiva vsaj lahko zopet pritisknili na vladu v Beogradu za nadaljnje kredite. Pričeto delo ne sme obstati sredi pota. V prihodnjih številkah »Našega Glasa« bo tajništvo konsorcija priobčalo vse potrebne informacije in pojasnila zlasti o načinu in pogojih, pod katerimi se bodo posojilne prošnje uvaževale. Ravno tako bo priobčil »Naš Glas« najvažnejše določbe konsorcijskih društvenih pravil, da se reflektantje na nameravano akcijo z njimi seznanijo in po njih ravnaajo.

Na sploh bi bilo želeli, da bi se tudi javni nastavljenec sami zlasti glede svojih kreditnih zadev bolj pridno posluževali našega glasila, v katerem naj bi izražali in stavili predloge, ki so za naše gospodarsko življenje bistvenega pomena.

DR. Y. (Maribor):

Več srca in manj politike.

Iz vseh člankov »Našega Glasa« zveni višjemu šolskemu svetu isti refrain: »več srca in manj politike!« Več srca posebno za vestne učitelje in profesorje, ki navzlic nevzdržnemu gmočnemu položaju vztrajajo in vestno izvršujejo svoj težavni poklic. Poštenemu delu naj nihče ne odreka, kakor se je godilo doslej, pošteno zasluženega, zakonitega plačila. Predstojniki naj upoštevajo razmere ter presoajo z dobrohotnostjo svoje nekdanje tovariše.

Manj politike! Samo dve leti je vodil poverjeništvu za u. b. politik dr. Verstovšek in predsednikoval višjemu šolskemu svetu njegov zvesti oproda. Ali v teh dveh letih je nezadovoljnost učiteljstva radi protekcije poverjenikovih somišljenikov in zapostavljanja drugače mislečih mož rodila ogorčenost in mržnjo i do šole i pouka. Zdaj se nam obeta, kakor govorijo, nekaj sličnega. Zopet se pojavljajo na površju politiki, ki jih hoče strankarstvo vsiliti v višji šolski svet.

Caveant consules! Strankar-politik ima preveč vezane roke, da bi mogel v vsakem slučaju objektivno presojati položaj le šoli in šolstvu v korist. Zato tudi ne bo mogel računati na zaupanje učiteljstva, ki ima v preteklosti preveč bridkih izkušenj. Vendar pa seveda ne trdim, da ne sme član višjega šolskega sveta pripadati nobeni politični stranki. Toda proč politiko in politike iz šole in šolstva!

—Č.—

Spopolnjevanje uradniških mest v finančni stroki.

Predsedstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani je z odlokom z dne 19. februarja 1921, št. 525/pr. ex 1921 razglasilo v »Uradnem listu« št. 21 z dne 28. februarja 1921, razpis štirih mest pisarniških uradnikov v XI. činovnem razredu v področju imenovane oblasti. Vsa ta štiri mesta so izrečno pridržana doslužentim

podčastnikom - certifikatistom stalne vojske in mornarice in orožništva. Moj namen ni, odrekat pravic tem podčastnikom do uradniških mest, ampak opozarjam na člen 66. uredbe o organizaciji finančne kontrole, ki določa, da se pri popolnjevanju uradniških mest v finančni stroki in zlasti mest pisarniškega osebja daje prednost organom finančne kontrole, ako dokažejo, da imajo kvalifikacijo, ki se zahteva za ta mesta. Ta uredba je stopila v veljavo z dnem 1. februarja 1921. Sedaj se pa vprašam, kako naj poduradnik finančne kontrole dokaže, da je sposoben za tako mesto? Pri dalje službi podčastnikih se zahteva uradniški certifikat. Tega je dobil po šestmesečni pisarniški praksi pri kakem državnem obistvu vsak, kdor le ni bil pretrde glave. V naši stroki tega ni bilo in najbrže tudi ne bo, kljub temu, da so mnogi izmed nas sposobni za taka mesta in bi tudi zaprosili, ako bi imeli upanje, da se jim mesto podeli. G. certifikatistom so bila in so še odprta razna uradniška mesta. Naj se ne čuti nobeden izmed g. certifikatistov vsled tega užaljenega. Povedal bom le resnico! Poglejmo le n. pr. v davčne urade in na druge finančne urade, ki že po svojem bistvu spadajo v našo službeno sfero. Mnogi izmed gg. uradnikov in predstojnikov so bili dalje služeči podčastniki ali pa orožniki. Vršili so res naporno službo in zato jih državna oblast nagradila s podelitvijo uradniških mest. Ali pa služba finančne kontrole ni morda naporna, mogoče še bolj kakor služba računskega podčastnika, in ali se zahteva od nas manj sposobnosti? O tem tudi dvomim. Res je, da je pri nas lahko postal in še postane komisar po mnogih službenih letih. Kaj pa se zahteva pri nas, da postane uradnik finančne kontrole, tovariši veste.

Zahteva se poleg uradniškega izpita — če ga sploh prestane — še celo vrsto najlepših človeških čednosti in lastnosti, da kdor postane pri nas uradnik, je res dika vseh uslužbencev. Da se odpravi krivica, ki se je godila nam do sedaj in da se ne krati pravic odsluženim podčastnikom, mislim da bi bilo najbolje, da bi se vsa razpisana uradniška mesta v finančni stroki, ki bi prišla v tem smislu v poštev, če že ne predvsem pa vsaj sorazmerno v enaki meri podelila nam kakor tudi certifikatistom.

Predsedstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani pa prosimo, da naj blagovoli to izvajanje vzeti v pretres in se v bodoče po možnosti ozirati tudi na nas, ki smo enaki trpini. Prepričan sem, da bo delegacija tudi z nami glede izvrševanja službenih dolžnosti popolnoma zadovoljna. Pa brez zamere!

ANTON ČESNIK (Ljubljana):

Domovinstvo in državljanstvo finančne kontrole.

(Konec.)

Za optante, ki še nikoli niso imeli domovinstva na našem ozemlju, je prvi pogoj ta, da so srbskega, hrvaškega ali slovenskega plemena in jezika; zato morejo tisti, ki niso Jugoslovani, optirati za naše državljanstvo le tedaj, če so imeli prej domovinsko pravico na našem ozemlju, a še to le tisti bivši avstroogrski državljani, ki so po členu 70. senžermenske mirovne pogodbe polnopravno postali rumunski, poljski, češki ali italijanski državljani, ne pa tudi Nemci in Madžari. Čehi n. pr. si morejo pridobiti naše državljanstvo potom opcije ali prošnje le tedaj, če imajo ali če so vsaj nekdanje imeli domovinstvo na našem ozemlju.

Nemci in Madžari pa sploh ne morejo optirati, temveč le za potrdilo državljanstva prositi, če že imajo domovinsvo na našem ozemlju.

Za ženo in otroke, ki v trenutku, ko se vloži izjava očeta ali če ni več očeta, izjava matere, še niso stari nad 18 let, velja brez nadaljnjega prošnja odnosno opcija glavarja družine; za otroke, ki so sicer že stari 18 let, a še niso polnoletni (21 let stari ali za polnoletne proglašeni) vlaga prošnje in izjave njih oče ali varuh, a otroci, ki so polnoletni, optirajo odnosno prosijo sami za se.

Deželna uredba o pridobitvi našega državljanstva sicer ne pozna nikake oprostitve državnih uradnikov glede optiranja, vendar je naša deželna vlada pred par dnevi oficijozno razglasila, da so vsi pragmatični uradniki, poduradniki in služe, sploh vsi, ki spadajo k onim v § 10. zakona z dne 5. decembra 1896, drž. zak. št. 222 označenim nameščencem in ki so bili definitivno imenovani, naši državljani ne glede na to, so li po plemenu in jeziku Srbi, Hrvati ali Slovenci ali ne, ter ne glede na to, če so si pridobili domovinstvo na našem ozemlju po ali pred 1. januarjem 1910.

Definitivno nameščeni organi finančne kontrole so postali torej že z dnem sprejetja v našo državno službo naši državljani in z njimi tudi seveda njih žene in vsi otroci, ki še niso bili stari 18 let. Drugače je s provizorno nameščenimi organi finančne kontrole in otroci definitivno nameščenih organov finančne kontrole, stari nad 18 let. Ti morajo optirati odnosno prositi za priznanje našega državljanstva, kakor vsak drug državljan. Formalno optiranje oziroma prošnje za naše državljanstvo je priporočati tudi onim definitivno nameščenim tovarišem, ki imajo svoje premoženje (opravo itd.) še v inozemstvu, ker le oni, ki se izkaže s formalno odobritvijo opcije ali prošnje za naše državljanstvo, ima pravico do pristojbin prostega izvoza oziroma uvoza teh premoženj iz inozemstva. Ti tovariši naj v svoji prošnji izrečno omenijo, da prosijo za pritrditev radi tega, ker imajo v inozemstvu še premoženje, ki bi jih radi carine prosto semkaj prepekljali.

Prošnje za priznanje našega državljanstva se imajo vlagati pri upravnem oblastvu prve stopnje, v katerega področju ima prosilec domovinsko pravico; v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj to je pri magistratu, v ostalih krajih pa pri pristojnem okrajnem glavarstvu.

Prijave o opciji se imajo vlagati:

a) tisti, ki so že nekaj imeli domovinstvo na našem ozemlju, pri upravnem oblastvu prve stopnje (magistratu ali glavarstvu), v katerega področju so imeli prej domovinstvo;

b) tisti, ki še nimajo domovinstva na našem ozemlju, pri upravnem oblastvu prve stopnje, (magistratu ali glavarstvu) v katerega področju imajo sedaj stalno bivališče.

Prošnji za priznanje našega državljanstva ima prosilec priložiti:

1. izpričevalo o domovinstvu;
2. svoj krstni list, svoj poročni list, krstni list svoje žene in krstne liste vseh onih otrok, ki niso dovršili 18. leta;
3. izpričevalo o moralno - političnem vedenju.

Izjavi o opciji za naše državljanstvo ima vsak optant priložiti:

1. dokaz o svoji dosednji pristojnosti (domovinski list);
2. svoj krstni list, svoj poročni list, krstni list svoje žene in krstne liste vseh onih otrok, ki niso dovršili 18. leta;

3. izpričevalo o moralno - političnem vedenju.

Optant, ki je že imel nekaj domovinstvo na našem ozemlju, mora v izjavi poleg tega le še navesti (in po možnosti tudi dokazati, v kateri občini je imel prej domovinstvo; optant pa, ki še nima domovinstva v naši kraljevini, ima poleg gori navedenih listin priložiti še izjavo, da je po jeziku in rodu Srb, Hrvat ali Slovenec.

Tej izjavi ima priložiti dokazilo, da je njegova trditev glede narodne pripadnosti resnična in da je našega jezika resnično vešč.

Kot dokaz služijo lahko:

1. eventualna šolska spričevala;
2. eventualna izpričevala o pripadnosti jugoslovanskim narodnim društvom l. t. d.;
3. potrdilo verodostojnih oseb.

Pri organih finančne kontrole bo kot dokaz narodne pripadnosti zadostovalo pač že potrdilo, izstavljeno od okrajnega upravnika ali pa starejšine oddelka finančne kontrole.

Vse prošnje, prijave in izjave glede državljanstva ter vse priloge, izdane v ta namen, so koleka proste.

O. L.:

Uradijmo somerno!

Nobena napaka ne izpodkopa dr- žavnega ugleda tako, kakor različno n- ziranje uradov.

Živel sem v večjem mestu, kjer smo imeli tri pošte. Ako sem poslal kak zavoj v inozemstvo, sem imel na kolodvorski pošti sto zaprek in najvišji tarif: obojemu sem se pokorno podvrgel. Nekega dne pa mi je bilo preveč, ko so zahtevali, da moram poslati manuskript v **odprtem** ovitku, pismo seveda še posebej. Vzel sem pošiljatev in šel na glavno pošto: ondi so mi ga namreč odposlali po takratnem tarifu 2 K s pismom vred in z motvozom prevezanega. Od tedaj sem šel vedno tje, kjer je bilo — ceneje in manj sitnosti. Prav bi bilo namreč, da bi v Jugoslaviji odpravili tisto staro - avstrijsko sitnost, po kateri ne sme biti poleg knjige, rokopi- sa itd. niti črke pisanja. Kdo pa pošlje kaj po pošti, ne da bi pisal? Računajte nekoliko več in pustite ljudi in pakete pri miru!

Ista je z denarjem! Nedavno so pisali listi o 1 in 2 kronskih, da z novim letom izgube veljavo. Velikanski naval je nastal na vse plačilnice: ljudje so begali od finančnega urada do banke, od banke na pošto in obratno. V enem uradu so še jemali vse vprek, drugod (navadno na poštah) samo v gotovi količini, na tretjem kraju zopet sploh ničesar. Kaj naj si ljudstvo misli pri taki manipulaciji: uradnega obvestila nikjer, navadna časnikarska notica in — vse jej veruje?

Z »orači« je bila ista. Na pošti so se jih branili, davkarje so jih jemale, banke so jih pregledovale. In zopet isto beganje in ista negotovost. Zdi se, da nekateri nalašč ljudstvo begajo, naše centralne oblasti pa molče in ne pojasnjujejo nikjer.

Poslanci kako določbo napol skle- nejo: predno se izvede, traja nekaj ted- nov, listi pa jo prinesejo, ko niti še **na- redba** ni izšla. In zopet beganje od banke do pošte, od pošte do davčnega urada.

Vprašamo: čemu nekateri ljudje po poštah sitnarijo in ljudstvo odri- vajo iz- pred okenca z denarjem, ki ga jemljejo še vsi davčni uradi in banke? Ko so z »orači« jeli begati ljudstvo, so nekatere pisarne na poštah 20- dinarske kratko zavračale, naj so bili pristni ali nepristni.

Nepristnih je bilo itak toliko kakor nič! Ali ne more javna uprava poskrbeti za somerno uradovanje; poskrbeti, da ti ne bodo metali bankovcev, ako je rob **neko- liko** oguljen, tisek pa še cel, ko je nemo- goče pri znanih cunjah ohraniti celih ban- kovcev? Posebno velja naša trditev za desetake!

Torej vpeljite kmalu nov denar; ka- dar kaj sklenete pa ne bobnajte po listih prej, dokler ni v uradnem listu in dokler niso obveščeni vsi uradi: vsak ukrep mo- ra imeti svoj termin. Glede denarja naj se pa tistim mladim ljudem, ki mislijo, da delajo državi največjo uslugo, ako meče- jo oguljene bankovce strankam nazaj, **dopove in ukaže** delati obratno, ker s svojim početjem škodujejo državi, svoje- mu ugledu in brez potrebe ozlovoljajo ob- činstvo.

Naredba o raztrganih bankovcih, na katerih manjka le malenkost, je tako za- starela, kakor naredba o paketih brez pisem.

Vestnik.

Nabavljalne in zabavljalne zadruge. Te dni smo čitali in nato še osebno zvedeli, da imajo v Zagrebu, Koprivnici, Sarajevu, Beogradu in še marsikje na našem jugu že nove nabavljalne za- druge. Ustanovljene so točno po pravilniku mi- nistrske uredbe z dne 30. dec. m. l. Srbi in Hr- vatje so torej zopet nekaj tednov pred nami. Zdaj si že takoj lahko osnujejo zvezo nabavljalnih zadrug. Zvedeli smo tudi, da znaša za to zvezo doslej iz odtegljajev in drugih virov nabrani fond že precej preko 100 milijonov kron. Najstraneje so ugovarjali min. uredbi naši zagrebški tovariši; priredili so celo javen protestni shod in so proti raznim uredbenim določbam sklenili ostre reso- lucije. Vlada pa se za vse proteste ni brigala, ne- go je izdala uredbu s podpisom regentovim u vseh ministrov (med podpisanimi sta tudi minis- ter dr. V. Kukovec in minister dr. A. Korošec). Vlada si je pač rekla: Ker se nekateri javni na- meščenci branijo lastne koristi, jih je pač treba k pameti prisiliti. Če nočejo biti zlepa solidarni in če nočejo v dejanju izvrševati gesla »Vsi za ene- ga, vsak za vse!« — da se nanje vedno sklicu- jejo, — jih je treba pač zgrda primorati k temu. Javni nameščenci znajo vse zahtevati, a sami ni- česar nočejo žrtvovati. Treba jih torej via faci dovesti do tega, da tudi sami zase kaj store in sami zase založe svotico. Vlada pa jim bom pri- spevala po 1% vseh držav. nabav. — In kaj se je zgodilo nato? Ponovilo se je tisto, o čemer pri- poveduje basen: medved ni hotel iti jest medu; zato so ga k čebelnjaku vlekli, da so mu potrgali nšesa! — In zgodil se tudi tisto, kar se je zgodilo medvedu, ko je okusil med: zopet so ga morali vleči stran za rep in mu ga odtrgati. V Zagrebu se je to resnično že zgodilo: najhujši nasprotniki Nabavljalne zadruge so postali nje prvi ustano- vitelji. — V Ljubljani, kjer so jav. nameščenci no- torično najkritičnejši in najnezaupnejši, smo da- nes še v prvem štadiju — medvedovih dogodiv- ščin. Prirejajo se — zdaj šele — celo protestni shodi! Nabavljalne zadruge torej še nimamo. Srbi in Hrvatje po vsej državi nas prehitevajo, brez koristi leže v Beogradu milijoni, ki jih naše »Sa- mopomoči« oziroma bodoče Nabavljalne zadruge tako nujno potrebujejo, ako naj uspešno tekmujejo proti vedno hujši trgovski konkurenci. Vsak hlp očnemo Srbijancem, da »imajo vremena«, da se jim nikdar z nečimer ne mudi, a sami smo še po- časnejši. No, da, mi znamo pač hitreje podirati, bistroumneje grajati in sumničiti, mi — Evropejci. Prečanje, sol jugoslovanske pameti, najmočnejši steber države id. Pa saj imamo nanesto ene Na- bavljalne zadruge celo vrsto zabavljalnih zadrug, ki delujejo neumorno po vseh gostilnah in kavar- nah. Te nam za enkrat zadoščajo. Kaj nam pri- nese bodočnost, — vederemo!

Nabavljaj.

Društvo finančne kontrole za Slovenijo. Z ozirom na razpis delegacije ministrstva financ v L. v Uradnem listu št. 21 z dne 28. februarja

1921 se vabijo vsi tovariši, ki so službovali ali še službujejo v pisarnah pri finančnih oblastih, da prosijo za podelitev mesta jus. uradnika (kancelista). V razpisu je sicer omenjeno, da so ta mesta izrečno pridržana certifikatistom, a tej določbi nasprotuje člen 66. Uredbe o org. f. k., ki določa, da imajo organi f. k., ako dokažejo, da imajo potrebno kvalifikacijo, prednost pri popolnjevanju mest pisarniških uradnikov. Ker ima Uredba moč zakona, je omejitev razpisanih mest na certifikatiste brezpomembna. Rok za vložitev prošnje poteka 28. marca 1921.

Tako je. »Poštni Glasnik« piše: Naše društveno življenje naj se razvije do iste stopnje do katere je razvilo učiteljstvo svoje z neumornim trudom in delom. Seje naše Osrednje zveze i. u. i. u. naj ne bodo tako slabo obiskane, ne ko dosle, pokazimo pa na tih sejah tudi malo več življenja, malo več zanimanja in veselja za društveno delo in ne le slasti po sadovih, ki jih izvojuje kakva druga organizacija. Kdor spi, ničesar ne potrebuje, in mu tudi nihče ničesar ne ponuja. Gustimo zavist, ki nam ne koristi, in pobrtnimo se rajši dela, ki nam edino lahko prinese lepše življenje!

Shod Zveze poštne organizacij v nedeljo, dne 6. t. m. v Mestnem domu je bila mirna in lepa manifestacija za ustanovitev nabavljalnih zadrug pod pogojem, da se hibe in trdote v pravilniku odpravijo, ozir. omilijo. Prisotni poslanec profesor Jos. Reiser je poročal, da je delo za izenačenje plač jav. nameščencev v najboljšem teku ter je izjavil, da bodo sadovi tekočih pogajanj vidni v najkrajšem času.

Društvo sodnih poduradnikov in slug za Slovenijo v Ljubljani je 25. febr. vložilo spomenico, ki jo priobčimo prihodnjič. Odbor prosi, naj člani povzamejo iz spomenice vse, kar jih zanima, ker odgovarjati posamič na vsa pisma je nemogoče.

Nesloga med Hrvati. Enajst javnih nameščencev v Gospiću je izstopilo iz SJN v Zagrebu, češ da ne odobrava strankarskega držanja odbora ter pisanja hrvatskega »Našega Glasa«, ki napada »le demokratsko stranko ter demokratske politike in stoji v vseh družabnih in kulturnih gibanjih odkrito na strani onih, ki

so proti unifikaciji našega narodnega življenja in kulturnega dela...« Disidenti obsojajo tudi SJN zato, ker se je izrekel proti ministrski naredbi glede potrošaških zadrug, češ da je skušal čisto sovražno onemogočiti izvedbo te koristne naredbe. Uredništvo »N. G.« nazivlja to izjavo za nelojalno in brez realne podlage. V »N. Gl.« so stolpci odprti vsakemu javnemu nameščencu brez ozira na njegovo politično, versko ali socijalno naziranje; kritika naj se iznaša v organizacijah, na sejah ali zborovanjih; proti potrošaškim zadrugam pa se SJN nikdar ni izrekel, nego je na svojem zborovanju ugovarjal le odtezanju deležev za ustvarjanje zadrž. promet. kapitala. »N. Glas« v Zagrebu ne uganja nikake strankarske politike, nego brez strahu in objektivno kritikuje vse čine naših državnikov ter ostalih javnih faktorjev.

Zbirajte za tiskovni fond! Tovariši, ako hočete, da vzdržimo svoje glasilo, pobirajte naročnike in doneske za tiskovni fond »N. G.«! Ne zanašajte se drug na drugega, nego stori vsak jav. nameščeneec vse kar more, da ne ostanemo zopet brez lista!

Redni občni zbor

»Samopomoči« gosp. zadruga javnih nameščencev in upokoencev v Kočevju, r. z. z. o. z., se vrši v nedeljo, 20. marca 1921 ob 14. uri v gostilni Antona Beljana v Kočevju z nastopnim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa in razdelitev dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev zaupnikov.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure nato občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi, ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Redni občni zbor

gospod. zadruga javnih namešč. in upokoencev za politični okraj Slovenjgradec v Slovenjgradu r. z. z. o. z. se vrši v nedeljo dne 20. marca 1921 ob 14. uri (ob 2. uri popoldan) v prostorih mestne šole v Slovenjgradu s sledečim

dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika l. občnega zbora,
2. poročilo načelstva,
3. poročilo nadzorstva,
4. odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1919-1920.
5. sprememba pravil v smislu naredbe o nabavljalnih zadrugah (uradni list št. 9 z dne 28. januarja 1921),
6. volitev načelstva,
7. volitev nadzorstva,
8. volitev 3 zaupnikov,
9. slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure nato zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi, ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Bilanca »Samopomoči« v Ljubljani je v smislu § 41. zadr. pravil članom razgrnjena v pisarni vsak dan od 14. do 15. popoldne na vpogled. — V Ljubljani, 5. marca 1921. — Nadzorstvo.

Drogerija „ADRIJA“

Fotomanufaktura

22—3 **Parfumerija**

B. Čvančara

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

17—3

Vzajemna posojilnica

r. z. z. o. j. v Ljubljani.

Izjava za javne uslužbenke transakcije dolgov v Avstriji. — V letu 1920 je bilo uradništvu v korist že izvedenih 80 transakcij.

Za izvedbo transakcije je sedaj najugodnejša prilika, ker je kurz avstr. krone zelo nizek. Vsakdo lahko zniža svoj dolg na 2 tretjini in še več. Transakcijo izvede zadruga sama proti povrnitvi naraslih stroškov.

Zadruga dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit: proti poročstvu, zaznambi na službene prejemke in zastavi življ. polic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom; obresti 6%.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%.

Prošnje se rešujejo zelo hitro. **Zahtevajte prospekt!**

Modni salon

Stuchly - Maške

LJUBLJANA,

Zidovska ul. 3,

Dvorski trg 1.

Priporočamo veliko izbiro najnovejših **svilenih klobukov, čepic in slamnikov za dame in deklice.**

Popravila točno in ceno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Najstarejša spedijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER

Ljubljana spedijska pisarna Ljubljana

Podjetje za prevažanje blaga juž. železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz in v Avstrijo. Zacinjenje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s poseb. zaprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjavi: Ranzinger. 24—2 Interurban telefon 60.